

НОТАРИАЛНА КАМАРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
CHAMBRE DES NOTAIRES DE BULGARIE

Изх. № 391 / 07.04.2015 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ на РБ
ВХ № П.Г.-516-01-14
ПОЛУЧЕНО НА 16.04.2015
12:59 & 1С

ДО
Г-н ДАНАИЛ КИРИЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
43 - то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТАНОВИЩЕ

На НОТАРИАЛНАТА КАМАРА
На РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Във връзка с внесения от група депутати
в 43-то Народно събрание на 23.01.2015г.

Законопроект за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата
и във връзка със становището по него на Висшия адвокатски съвет от 16.03.2015г.

Уважаеми народни представители,

Нотариалната камара, като съсловна организация на лица, натоварени с публични функции, се чувства длъжна да изразява отношение винаги, когато държавният интерес в сферата на правната сигурност е застрашен, каквато опасност е създадена с въпросния законопроект на ЗИД на ЗА и с необективните, некореспондиращи с правната същност на предлаганите промени твърдения, изложени от заинтересуваната организация на адвокатурата.

Своята еднозначно негативна позиция към законопроекта, Нотариалната камара е мотивирала подробно в своето предходно **Становище от месец януари 2015 г.**, както и в съвместната с още седем засегнати организации **Декларация от 12.03.2015г.**, също адресирани и депозиращи в Народното събрание.

България, гр. София 1303, ул. Опълченска № 46-48 ■ Bulgarie, Sofia 1303, 46-48 rue Opalchenska

Tél. +359 2 980 99 32 ■ Tél. /Fax +359 2 986 77 35 ■ E-mail: chamber@notary-chamber.org ■ www.notary-chamber.org

Настоящото изложение е провокирано от последвалите ги некоректни интерпретации на вътрешното и европейското право, откъснати от контекста на обсъжданите нормативи, тенденциозно и избирателно поднесените фрагменти от правната уредба на нотариалната дейност в Р. България и в други страни от Европейския съюз, каквито Висшият адвокатски съвет манипулативно използва в разпратеното до всички народни представители Становище по законопроекта, изх.№ 387 / 16.03.2015г.

А. ОТНОСНО НЕОБХОДИМОСТТА ОТ ПРОМЕНИ.

Не могат да бъдат възприети твърденията в буква А. от становището, че предлаганите промени са продиктувани от промяната на обществените отношения в последните 10 години и промените във вътрешното и общностното право за този период. Както и самата адвокатура отчита в становището си, всяка една промяна във вътрешното законодателство, която е свързана и касае устройствения норматив на адвокатурата е била своевременно отразявана в ЗА, както това се е правело винаги и във всички други свързани нормативи, както изисква методологията на нормотворческата дейност. Законът за адвокатурата в сегашния му вид е съобразен и с цитираната Директива от 16.02.1998 г. на Европейския парламент и Съвета относно упражняването на адвокатска професия в друга държава-членката, след като с една от извършените промени е регламентиран редът за упражняване на адвокатска дейност от адвокати - граждани на ЕС и ЕИП в съответствие със същата директива.

Обществените отношения в сферата на засяганите с проекта нотариални удостоверявания бяха дълго и обстойно изследвани и широко обществено обсъждани, в резултат на което, констатираната нужда от промяна в тях, се извърши с приемането на Закона за нотариусите и нотариалната дейност, с който се извърши качествена промяна в статута и функционирането на нотариата. **В тази сфера няма никаква промяна в обществените отношения, които да налагат подобни на предлаганите изменения,** самостоятелно доказателство за което, е високата оценка на нотариалната реформа давана от всички досегашни управления в Р. България след нейния старт през 1998 г.

Не е вярно и твърдението, че промените са част от предстоящата съдебна реформа по две основни причини: Първо: Адвокатурата е отделна, самостоятелна и независима организация и не е част от съдебната система и Второ: Част от предлаганите промени като: Определянето като адвокатски дейности не само процесуалното представителство, но и с обобщаващата формулировка на чл.24 ал.1 от проекта и на всяка друга форма, на правно съдействие и помощ, без изключение, съчетано с предвидената в §91 от проекта административно-наказателна отговорност създаваща забрана за всички други правни специалисти да извършват която и да е от юридическите дейности, вече обявени за „адвокатски“; Приобщаването на нотариални функции; Директният достъп до личите данни на гражданите, съдържащи се в Национална база данни „население“ и личните документи, съдържащи се в информационната система на МВР, **не могат по никакъв начин да бъдат свързани с упражняването на съдебната власт.**

Ако за тези 10 години, откакто е приет Закона за адвокатурата се е проявила необходимост да се разрешат по нов начин вътрешно-организационни и структурно

определящи въпроси, касаещи устройството и взаимоотношенията вътре в тази самостоятелна организация, е друг въпрос, който не може да се подвежда под формулировка „промяна в обществените отношения“, защото това са различен кръг отношения, които не може да се смесват.

Б. ЗАБРАНА ЗА УПРАЖНЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТА, КВАЛИФИЦИРАНА КАТО АДВОКАТСКА С ПРОЕКТА ОТ ДРУГИ ПРАВНИ СПЕЦИАЛИСТИ

С новата редакция на чл. 24 ал.1 на проекта, са примерно изброени широк кръг от дейности на правно съдействие и помощ, извън процесуалното представителство, които са обявени за „адвокатска професия“. Този кръг е разширен неограничено с обобщаващата формулировка на ал.1, че такава е и „всяка дейност по възлагане от клиент“. С § 91 на проекта е въведена нова глава петнадесета – Административно - наказателна отговорност, в чийто нов чл.150 ал.1 е предвидена сериозна административно - наказателна санкция – глоба и имуществена санкция, за всяко лице, което извършва или предлага извършването на адвокатска дейност по чл. 24, без да е вписано в регистъра на адвокатска колегия. Анализът на тези два текста – чл. 24 вр. чл. 150 на проекта, налага извода, че след като всички дейности изброени в чл. 24 вече са обявени за „адвокатски“, те не могат да бъдат изпълнявани от никакви други правни специалисти, съветници и консултанти, независимо тяхната квалификация, образователна степен, опит и знания, щом те не са вписани като адвокати. При толкова категорични и ясни формулировки на тези два текста, остава необяснимо, на какво основание в т. 2 на буква „Б“ от становището се заявява, че предлаганото изменение на чл. 24 ал. 1, т. 1 - 9 не следва да се тълкува ограничаващо предоставянето на правни консултации, изготвянето на книжа и т.н...

В. ПРАВОМОЩИЕТО ПО СЕГАШНИЯ ЧЛ.32 АЛ.1 ОТ ЗАКОНА ЗА АДВОКАТУРАТА ЗА ЗАВЕРКА НА ПРЕПИСИ ОТ ДОКУМЕНТИ, НЕ ПРЕДСТАВЛЯВА НОТАРИАЛНО УДОСТОВЕРЯВЕ ПО СМИСЪЛА НА ГПК

Като аргумент в защита на тезата, че и сега адвокатите имат компетентност да заверяват преписи от документи, в становището се цитира само един член от сега действащия Закон за адвокатурата - чл. 32, чието тълкуване удобно се откъсва от съпоставката с действието и характера на нотариално удостоверените преписи и разликата им с тези документи, които са удостоверени от нотариус.

Срещу изразените от Висшия адвокатски съвет тези в раздел „В“, аргументиращи защо се предлага правомощието по новата ал. 2 на чл. 32 от Закона за адвокатурата (параграф 15 от Закона за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата), излагаме следните възражения:

Досегашен текст в Закона за адвокатурата гласи:

Чл. 32. (Доп. - ДВ, бр. 97 от 2012 г.) Адвокатът или адвокатът от Европейския съюз в кръга на работата си има право да заверява преписи от документи, които са му предоставени във връзка или по повод защитата на правата и законните интереси на негов клиент. Пред съда и органите на досъдебното производство, както и пред всички други органи те имат силата на официално заверени документи.

В мотивите си Висшият адвокатски съвет /ВАС/ акцентира на обстоятелството, че предложеното изменение представлява „доразвитие и конкретизиране на досегашния режим

на удостоверителните функции, извършвани от адвокати“. В сегашната редакция на текста, за който е налице предложение да бъде запазен като ал. 1, цитираните от ВАС удостоверителни функции са закрепени само такива, които са **осъществявани в контекста на отношения по възлагане от клиент** – „Адвокатът или адвокатът от Европейския съюз в кръга на работата си има право да заверява преписи от документи, които са му предоставени във връзка или по повод защитата на правата и законните интереси на негов клиент.“. **Отношенията между адвокат и клиент са мандатни – възникват въз основа на Договор за поръчка, по който адвокатът, в качеството си на довереник, действа винаги за сметка и в интерес на доверителя – неговия клиент, заема конкретна позиция и защитава конкретни частноправни интереси, той не може да бъде безпристрастен, тъй като в рамките на конкретното възникнало правоотношение между него и клиента му следва да защитава правата и законните интереси на последния.**

Удостоверителната дейност, която адвокатът осъществява понастоящем регламентирана в действащия чл. 32 от ЗА, може да бъде извършвана САМО в рамките на цитираните по-горе мандатни отношения, което е видно и безспорно от формулировката: във връзка или по повод защитата на правата и законните интереси на негов клиент. Удостоверителната дейност, която - спорадично и при наличие на мандатни отношения, по повод широкоспектърните услуги на адвоката, същият извършва с цел постигане на правен резултат, съобразен със закона и кореспондиращ на интересите на клиента му, е поставена именно в зависимост от тези отношения, съобразена е с целите им, подпомага и улеснява реализирането им. Извършените удостоверявания на документи /“заверява преписи от документи“/ имат силата на официално заверени документи, **но спорадичният и акцесорен характер на извършваната удостоверителна функция не превръща адвоката в лице с делегирани от държавата публични правомощия**, което следва да брани обществения интерес и да гарантира законосъобразността и правната сигурност на сделките между правните субекти, тъй като адвокатът е винаги страна в конкретни правоотношения, а гореописаните функции нотариусът извършва по занятие, регулярно, в безспорно, охранително производство, той е „натоварен“ със специфични правомощия и властнически функции, тъй като с дейността си преследва /обслужва/ общ интерес. Последното е несъвместимо с естеството на дейността, извършвана от адвоката и описана по-горе.

Така формулираното предложение за нова алинея 2 към чл. 32 от ЗА посочва **дейност по занятие, нетипична за адвокатската професия и за частноправния ѝ характер, вече необвързана с конкретно възложени от клиенти казуси**, във връзка с възникнало мандатно правоотношение, и **съставлява съществено смислово изменение на законовата разпоредба**, срещу което са изложени подробно доводи предишното ни становище и в общата Декларация с други седем засегнати организации.

Изводът от изложеното, който следва е, че заверката на препис на документ, предоставен само от лице, с което адвокатът се намира в договорни отношения и когото представлява по силата на възлагане и мандат, **няма нищо общо с нотариалната функция на нотариуса като независим орган на охранителното производство, поради което да се говори за доразвитие и конкретизиране на досегашни удостоверителни функции е невъзможно, защото същински такива до момента няма.**

За да мотивира необходимостта адвокати да бъдат нотариуси, в раздел „В“, точка 2.2. на Становището, се прави съпоставка между броя на населените места в Р. България с броя на тези от тях, в които са разкрити нотариалните кантори, като разликата е квалифицирана

като диспропорция. В разсъжденията по този чисто количествен подход, съзнателно се изпуска основополагащия принцип *numerus clausus*, който се прилага в страните от континенталната правна система при нормативното определяне броя на действащите нотариуси. **Този принцип означава, че техният брой е лимитиран според броя на населението на съответния съдебен район, а не според броя на населените места.** Мотивите на законодателя за това разрешение са продиктувани от факта, **че нотариусът не е търговец и когато става дума за една от формите на упражняване на публични функции, правилата на свободната, пазарна конкуренция са неприложими.** Нотариусът не може да извършва никаква друга дейност или да упражнява и друга свободна професия (не може да е адвокат, архитект, участник в управителни органи, народен представител, кмет и т.н.), поради което и като гаранция за неговата безпристрастност и независимост е необходимо да бъдат създадени условия, той да може да издържа дейността си само от събираните от нотариалната дейност, фиксирани с тарифа такси. В много населени места няма не само нотариус, в тях няма и съдилища, и Търговски регистър, и Служба по вписванията, и Служба по геодезия, картография и кадастър, и ред други подразделения на служби и ведомства, защото естеството на дейността на тези органи и служби **не позволява те да се разрастват до степен, която няма да е съвместима с естеството и характера на функциите им.** **В момента държавата е организирала предоставянето на нотариални услуги във всички населени места** посредством предоставянето на определени, ограничени нотариални компетенции на други лица, които не са нотариуси, но чиято главна характеристика е, **че са представители на държавната власт по места** – кметовете, като по този начин последователно е проведена политиката за упражняване на удостоверителните функции само от лица, които по силата на закона са носители или на публично-удостоверителни функции (нотариуси) или на носители на държавната власт – съдии по вписвания, кметове, консули и капитани на кораби.

Предлаганото в ЗИД на ЗА неограниченото разширяване на този кръг лица, с включването в него и на други, частни лица адвокати, ще излезе **извън основополагащия фундамент на нотариалните удостоверения, като проявление на публичната власт в тази сфера.**

В т. 2.3 на същия раздел от становището е изразено твърдението, че адвокатът упражнява **публични функции – теза напълно погрешна, с която също не можем да се съгласим.** Това, че Чл.134 на Конституцията на РБ предвижда съществуването на адвокатурата като организация, призвана да съдейства на гражданите при защита на техните права и интереси **не я прави публична.** Никъде в Чл.134 КРБ **не се загатва**, че адвокатите упражняват публични функции, както и такъв извод не може да се направи от характера и естеството на тяхната дейност. Публично-правния характер се определя от съдържанието на дейността, което при адвокатурата е да спомага в **отстояването на частния интерес на един правен субект в спора му с друг такъв, включително с държавата,** докато публичната, удостоверителна функция означава нещо различно - тя предполага намесата на държавата, чрез нейните органи или лица, на които е възложила това, в безспорните отношения на правните субекти, като оставяйки безпристрастен орган, **тя скрепява гражданското правоотношение с авторитета на публичната власт в името на правната стабилност.** Защитата на накърнените или застрашени субективни права на гражданите, извършвано по силата на възлагане и доброволно представителство, може да е важно за отстояване на частните интереси и правовата държава, **но от тази защита, дейността не става публична.**

В т. 3 на същия раздел „В” се изнасят неверни данни относно вътрешното законодателство в някои други страни от Европейския съюз, както и се прави некоректна интерпретация на два европейски норматива, което сме длъжни да опровергаем.

В становището се твърди, че в Италия, Унгария, Словакия и Холандия на адвокатите са възложени удостоверителни функции, **което не отговаря на истината.**

Подобно на Европейската съдебна мрежа, в рамките на Съвета на нотариатите от Европейския съюз, на който Нотариалната ни камара е редовен член, е създадена и Европейска нотариална мрежа като он-лайн платформа за обмен на информация между нотариуси, касаеща нотариални производства, така е и достъпна за граждани, за да ги улесни при изясняването на правните режими, касаещи семейни, наследствени и имуществени отношения в различните страни-членки на ЕС. След нова, нарочна проверка в същата мрежа, се потвърди нашето досегашно твърдение, че адвокатите в Италия, Унгария, Словения и Холандия **нямат никакви нотариални компетенции.** В Унгария има само едно, единствено изключение, а именно, че адвокатът има право да удостовери само и единствено спесимен от подписа на търговец, в процес на регистрация, но само при едновременното проявление две условия, че : 1. Адвокатът е изготвил необходимите за вписване в търговския регистър документи и 2. Той лично депозира същите пред търговския регистър. По отношение на Германия отново изнесеното от ВАС твърдение **е невярно**, защото там адвокати, които да не са вписани в нотариалната камара и да упражняват нотариални функции **няма.** Само в няколко провинции разположени на територията на Пруссия, съществува като остатък от историческата традиция, в тези област фигура на „Адвокат-нотариус”. **Същият представява правоспособен нотариус**, отговарящ на всички изисквания за нотариус, което означава, че се е класирал на приемния изпит за нотариуси, че е вписан като такъв със Заповед на Министъра на правосъдието, че членува във Федералната нотариална камара на Германия и че има свободно място за нотариус, където да практикува като такъв, който има право на процесуално представителство, или може да упражнява и адвокатска дейност. Или по своята същност, **това е Нотариус, който има и адвокатските права на процесуално представителство пред съд.** Видно е, че тази фигура няма нищо общо с предложенията по предлаганата нова ал. 2 на чл. 32 от ЗА, с която на адвокатата се придават нотариални компетенции. Специално тази историческа практика в Германия, по повод на наше запитване е подробно разяснена от Зам. председателя на Федералната нотариална камара – Съдебен съветник, д-р по право Рихард Бок, в негово становище от 20.02.2014г., в което наред с другото, се казва дословно и следното:

*„Във федералните провинции на Германия, в които съществува института на адвокат-нотариуса, съвсем малко адвокати, освен адвокатската си функция имат правото да осъществяват дейност и като нотариус. Едва четири процента от вписаните в Германия адвокати са едновременно с това и нотариуси. Назначаването за адвокат-нотариус е обвързано с изискването, кандидатът да има задълбочени теоретични и практически познания в областта на нотариалното право и да покаже най-добри резултати в **конкурса** за заемане на свободна бройка за нотариус (местата за нотариуси са *numerus clausus*). Теоретичните познания се доказват чрез специален изпит, които се провежда от изпитната комисия на Федералното министерство на правосъдието. Оценката от изпита е решаваща по отношение на възможността кандидатът да бъде назначен в по-късен етап за нотариус, когато се освободи място за такъв. В сферата на „адвокатския-нотариат” имаме следователно същите специфични правила, които са в сила и за съсловните нотариуси, а именно:*

- *определен брой места;*
- *назначаване за нотариуси на кандидатите с най-добри оценки от изпита на свободните места;*
- *пълни и без ограничения (например: единствено компетентност за заверяване) нотариални правомощия;*
- *задължение за определяне на нот. такси въз основата на тарифа;*
- *дисциплинарно право съгласно Закона за нотариалната дейност;*
- *определени възрастови граници;*"

Другата група страни – Финландия, Швеция, Дания и Ирландия, за които също се сочат в становището, че в тях адвокатите има удостоверителни функции са несъпоставими примери, защото те са част от англосаксонската правна система, която е организирана по различен начин и почива на коренно различни правни принципи от тези на нашата , континенталната правна система. Само фактът, че източник на правото е не писаната норма, а съдебният прецедент е достатъчно ясен, за да ни убеди, че техните правила са неприложими при нас.

В т.3 от раздел „В” на становището на ВАС, на вниманието на народните представители се предлагат откъслечни цитати от Директивата за признаването на професионалните квалификации и Решение на Съда на Европейския съюз, с цитирането на които, извадено от контекста и смисъла на целите актове и от Договора за Европейската общност, **се прави опит за внушение**, че нотариалната дейност в Р. България може да бъде упражнявана свободно.

Цитираните от авторите на становището - **Директива 2005/36/ЕО и Решение № С – 54/08 на Съда на Европейския съюз от 24.05.2011 г.** (номерът на решението в становището е сгрешен, предполагаме неволно), се отнасят до гарантиране на възможността за свободното и равнопоставено за всички граждани на общността придобиване на професията нотариус, **а не до нейното свободното упражняване на територията на различните държави - членки.**

Свободата на установяване на граждани на държава - членка на територията на друга държава - членка е регламентирана в чл. 52 от ДЕО: " ... ограниченията върху свободата на установяване на граждани на държава членка на територията на друга държава членка постепенно се забраняват. Свободата на установяване включва правото на достъп до и упражняване на дейност като самостоятелно заето лице... **при условията, определени от правото на държавата на установяване за нейните собствени граждани...**"

Тази разпоредба съставлява един от основополагащите принципи на ЕО и има за цел да осигури възможността, гражданин на всяка държава - членка, който се установява в друга държава-членка, да упражнява самостоятелна дейност, **но при условията на вътрешното законодателство на приемащата държава, без всякаква дискриминация, основаваща се на гражданството** като пречка на свободата на установяване и упражняване на дейност.

При извършеното позоваване на влязло в сила Решение от 25.05.2011г. по дело № С-54/08 със страни Европейската комисия и Федерална Република Германия, същото е цитирано фрагментарно и са изведени некоректни изводи по различни пунктове от Решението. Действително в него е застъпено стеснителното тълкуване на предишен чл. 45, ал. 1 от ДЕО /сегашен чл. 51 от ДЕО след Лисабонската му редакция/ и се констатира, че същата разпоредба е изключение от фундаменталното правило за свободата на установяване и следва да получи тълкуване, което да ограничи обхвата на това изключение, поради което „упражняване на публична власт“ е минимизирано смислово до дейност, свързана с пряко и

конкретно упражняване на публична власт, в разграничение от дейностите, упражнявани в общ интерес /като такава имплицитно е визирана нотариалната дейност/. Текстове гласят дословно:

Член 51 (предишен член 45 от ДЕО):

Разпоредбите на настоящата глава не се прилагат, доколкото те засягат някоя държава-членка, по отношение на дейности, които в тази държава са свързани, макар и епизодично, с упражняването на публична власт.

Във връзка с:

Член 49 (предишен член 43 от ДЕО)

В рамките на следващите разпоредби ограниченията върху свободата на установяване на граждани на държава-членка на територията на друга държава-членка се забраняват. Тази забрана се прилага също и по отношение на ограниченията за създаване на търговски представителства, клонове или дъщерни дружества от граждани на всяка държава-членка, установили се на територията на друга държава-членка.

Свободата на установяване включва правото на достъп до и упражняване на дейност като самостоятелно заето лице, както и да се създават и ръководят предприятия, в частност дружества по смисъла на член 54, втора алинея при условията, определени от правото на държавата, където се извършва установяването за нейните собствени граждани, при спазването на разпоредбите на главата относно капиталите.

Същевременно, в съображение 96 от цитираното по-горе Решение е посочено, че нотариусът преследва цел от общ интерес – „гарантиране на законосъобразността и правната сигурност на сделките между правните субекти. Преследването единствено на тази цел обаче не е основание необходимите за това правомощия да бъдат запазени единствено за нотариусите, които са граждани на съответната държава членка.“ От така направените констатации е видно, **че е налице спор на плоскостта на дискриминацията по гражданство, като в спора не се разглежда и съдът не се произнася по въпроса наличие или липса на съвместимост между професията на нотариусите и тази на адвокатите.** В становището си представителите на Висшия адвокатски съвет *частично* са възпроизвели съображение 116 от Решението, но са пропуснали да направят важното уточнение, че в това съображение се визира една специфика на Германското законодателство. Ето го и пълният текст на съображение 116 от Решението – „нотариалната дейност, така както е определена в действащата понастоящем германска правна уредба, не е свързана с упражняването на публична власт по смисъла на (предишен) чл. 45, ал. 1 от ЕО. Съгласно германското законодателство – чл. 3 от Федералния кодекс на нотариусите, „нотариусът или упражнява тази професия, или я съвместява с професията адвокат“. Цитираната разпоредба е специфична за германското законодателство, което е съобразено с тяхната историческа традиция в областта на Пруссия, където както разяснихме по-горе, на определена категория нотариуси е разрешено да упражняват адвокатска дейност. Нашето вътрешно, национално право обаче е по-различно, тъй като с чл. 9 от ЗННД са въведени определени изисквания за упражняване на нотариална дейност, **едно от които е несъвместимостта с други дейности или професии**, сред които изрично е посочена като несъвместима адвокатската професия (т. 4 на същия текст).

Решението на Съда на ЕС има за предмет нарушение на чл. 43 ЕО /сегашен чл. 49 от ДЕО/ и съгласно същото решение, Федерална Република Германия не е изпълнила задълженията си по чл. 43 ЕО /сегашен чл.49/, *която разпоредба цели да осигури национален режим на всеки гражданин на дадена държава членка, който се установи в друга държава членка, за да упражнява определена дейност и забранява всякаква дискриминация,*

основана на гражданство. Българското законодателство, касаещо надлежното упражняване на нотариална дейност, е **приведено в съответствие и не е в противоречие с горното Решение на СЕС**, тъй като съгласно чл. 8 от ЗННД „правоспособност на нотариус може да придобие дееспособно физическо лице на възраст до 60 години, което е **български гражданин, гражданин на държава – членка на Европейския съюз, на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария**“ и отговаря на изискванията, изчерпателно и детайлно регламентирани в същия текст, които са същите, както за българските граждани.

Спорът между ЕК и Германия в това дело е на **плоскостта гражданството** като положителна, материално-правна предпоставка за упражняване на нотариална дейност в същата държава, **но не и дали нотариалните функции са публични и дали е възможно адвокати да упражняват нотариални функции.** Съдът на ЕС, без да отрича публичния характер на нотариалната дейност, изтъквайки, че тя се упражнява в „общ интерес“, поставя същата извън този кръг други публични дейности, за които е приложимо ограничението на предишния Чл.45 от ДЕО, сегашен Чл.51 след Лисабонската му редакция. Това отграничение е дало основание на съда да заключи, **че гражданството не може да бъде пречка при упражняване на нотариална професия, стига разбира се кандидатът да отговаря на всички останали изисквания на приемащата държава-членка** за заемане на длъжността съгласно вътрешното право. Така, както един български нотариус не може свободно да практикува във Франция например, така и френски нотариус не може да бъде нотариус в България, докато не е отговорил и на другите вътрешно-правни изисквания, като наличие на свободно място, участие и спечелване на конкурс за нотариуси, заповед на Министъра на правосъдието за вписване в регистъра на Нотариалната камара и самото вписване. Извлечението, което се цитира в становището на ВАС, че нотариалната дейност не е публична власт, е **откъснато от контекста и смисъла на неговия диспозитив** и отгук, заключението, че чуждите граждани могат директно да упражняват нотариална дейност в България, е **очаквано ПОГРЕШЕН.**

С нотариалната дейност се преследват обществено значими цели, а именно – гарантиране на правната сигурност на гражданските правоотношения, следствие на което, на лицата осъществяващи нотариални, удостоверителни функции по занятие, **държавата е делегирала определени публични правомощия.** За нотариалната дейност са присъщи редица особености и ограничения, касаещи организирането ѝ чрез регламентирани конкурсни процедури, лимитиране на броя и ограничаване териториалната компетентност на нотариусите, фиксиране на възнагражденията им, независимост и безпристрастност при упражняване на дейността им като орган на охранителното, безспорно производство, а не при спорни такива, и не на последно място – **несъвместимост** на същата дейност с изчерпателно изброени във вътрешното ни законодателство дейности, една от които е адвокатската.

Председател на Съвета на нотариусите

Красимир Катранджиев

